

Residens: Smedjesot & underströmmar

*Uthysning av tre vistelseperioder under sommaren 2026
i förhållande till Ecke och Lisa Hedbergs konstnärshem Tallbo.*

Ecke Hedberg, *Strömmatten*, okänt tillkomstår. Foto: Länsmuseet Gävleborg

Tillsammans med ateljémuseet Tallbo och Sandvikens kommun bjuder Kultur Gävleborg in yrkesverksamma konstnärer, slöjdare och författare till residenset *Smedjesot & underströmmar*. Med residenset, som är indelat i tre olika vistelseperioder under sommaren 2026, vill vi erbjuda tid och rum för estetisk reflektion, platsspecifik research, fältstudier samt ett (enskilt, kollektivt eller medskapande) arbete i relation till det konstnärliga arv och den särskilda miljö som omgärdar det historiska konstnärshemmet.

Vår samtid omgärdas av ekosociala utmaningar, en alltmer exploaterad natur och begreppen om våra omgivningar filtreras ofta genom algoritmer och en digital infrastruktur. Ecker Hedbergs historiska landskapsmåleri kan därigenom bilda en angelägen fond för fortsatt estetisk och kritisk eftertanke. Vi lever också i en alltmer individualiserad och fragmenterad tillvaro med produktionsförhållanden och invanda konsumtionsmönster som står i bestämd kontrast till Lisa Hedbergs närproducerade vävar, till handarbetets traderade källor, det situerade lärandet och organiseringen av hemslöjdsrörelsen. Så, vilka motiv och reflektionsytor skulle kunna framkallas när samtida konstnärer, slöjdare och författare bjuds in för att utveckla sina praktiker i nära dialog med Hedbergs konstnärshem? Hur skulle vår tids friluftsskildringar och handgjorda alster kunna utformas i förhållande till Tallbo och därigenom relatera till, återaktualisera och nyansera samlingarna av historiska konstverk på platsen?

Genom vistelseperioderna under sommaren 2026 vill ateljémuseet Tallbo vara ännu mer av en konstnärlig mötesplats, med möjlighet att sammanfläta kompetenser inom samtidskonst, slöjd, litteratur och andra fält för att undersöka och gestalta olika aspekter av den tid som vi lever i; en plats för att gräva där vi står, genom lagren av skeenden och föränderliga villkor, och som väver samman Tallbo med omvärlden.

Om Tallbo - en kort bakgrund

Efter att ha mött varandra under en sammanfallande vistelse på den italienska ön Capri, med dess återupptäckta blå grotta och romantiska genljud inom konsten, gifter sig Ecke Hedberg och Lisa Wahlström under vårvintern 1901. Tillsammans flyttar det nygifta paret Hedberg till Eckes hembygd i Gästrikland och bygger upp sitt konstnärshem på platsen för den tidigare smedsbostaden Tallbo, först uppförd under 1860-talet, nu utbyggd och vackert belägen på åschrönet invid Jädraån i Kungsfors. Här kommer Tallbo att bli den återkommande punkten på kartan över Ecke Hedbergs många landskapsskildringar. För Lisas del bildar platsen ett rum för skapande av textila slarvtjällsalster, men också för en väv av organisering där hon blir en av initiativtagarna till Gästriklands hemslöjdsförening (1912). Tallbo kom även att bli en regelbunden fristad för gästande konstnärskollegor. Och det är i skenet av detta – det konstnärliga arv som har bevarats på platsen av Sandvikens kommun, Tallbos vänförening och stiftelse, men också med tanke på att det har funnits en historia av att samla olika konstnärskap och ge utrymme för deras konstnärliga praktiker – som det tidigare konstnärshemmet kan betraktas som en upplagd plats för fortsatta residens och konstnärsvistelser.

Idag förvaltas det historiska konstnärshemmet Tallbo som ett ateljémuseum och bjuder in besökare till ett program av tillfälliga utställningar, sommarkafé och musikevenemang under sommarmånaderna. I huvudbyggnaden, med ateljén som ett slags hjärta, samlas exempel på Lisas textila vävar och ett hundratal av Eckes illustrationer, skisser och målningar som skildrar dåtidens Gästrikland. Dessa skildringar vägleder besökare genom rummen och vidare, genom sina val av motiv, ut i landskapet, till särskilda utsikter och reflekterande vattendrag som färgats in av den omgivande floran, av dygnsrytmen och årstidskiftningarna. Här speglas utvalda miljöer och verkens titlar kan ge en antydning om vilka utsnitt av naturen som har legat till grund för Ecke Hedbergs landskapsmålningar. Vi ställs inför avbildade platser som är möjliga att leta sig tillbaka till, men om vi faktiskt tog oss ut i skog och mark skulle vi kanske upptäcka att det rör sig om ett delvis annat landskap nu.

Lisa Hedberg i matsalen på Tallbo
Foto: Länsmuseet Gävleborg

Kriterier för sökande

Residensperioderna på Tallbo är öppna för ansökningar från verksamma konstnärer, slöjdare och författare med examen från relevant utbildning eller med goda yrkesmeriter från de senaste tre åren. Vi välkomnar alla möjliga praktiker och uttryck. Vi utesluter inte sökande som bor utanför Sverige. Vi står dock bara för resor inom Sverige. Observera att de som ansöker som duo eller grupp får dela på det erbjudna arvudet.

Residensets tidsplan och disposition

Residenset på Tallbo är uppdelat på tre vistelseperioder, med en deltagare (alt. duo/grupp) åt gången, under sommaren 2026:

- ~ Vistelseperiod 1: 18–24 maj (med möjlighet att nyttja boende och ateljé till den 31 maj)
- ~ Vistelseperiod 2: 1–7 juni (med möjlighet att nyttja boende och ateljé till den 14 juni)
- ~ Vistelseperiod 3: 22–28 juni (med möjlighet att nyttja boende och ateljé till den 5 juli)

I samband med vistelseperioderna erbjuds residensdeltagarna ett avskilt boende på övervåningen av timmerstugan med eget kök, två 90-sängar samt utrymme för att ställa fram en tätsäng. Toalett och dusch finns i intilliggande hus. Gästateljén är förlagd till det idylliska Åhuset, vackert uppfört precis invid Jädraås stilla vattenspeglingar.

Vi önskar att residensperioderna på Tallbo ska kunna engagera konstnärer, slöjdare och författare utifrån en mångfald av olika praktiker och uttryck, men också att residensen ska vara möjliga att söka sig till oavsett livssituation med exempelvis familj eller andra uppdrag. Möjligheten att nyttja såväl boende som ateljé ytterligare en vecka kan exempelvis användas för att sprida ut arbetspassen eller för att uppleva platsen mer i lugn och ro vid sidan om sitt arbete. Vid behov för vi också gärna en dialog om hur residensen skulle kunna anpassas på fler sätt.

Residensen på Tallbo är uppdelade i två huvudsakliga delar:

~ Del 1, researchperiod: Den första delen, som alltså äger rum under sommaren 2026, är tänkt att ge de gästande residensdeltagarna möjlighet att fördjupa sig i miljön runt konstnärshemmet, att bedriva fältstudier och att samla material/skisser/noteringar för vidare arbete. Som avslut på denna del förväntas residensdeltagarna att presentera sin verksamhet och att samtala om sina pågående projekt/work in progress som en del av ett publikt program på Tallbo.

~ Del 2, möjliga utställningar och program: Den andra delen tar sin utgångspunkt i vistelserna och erbjuder residensdeltagarna en möjlighet att komma tillbaka året därpå, under sommaren 2027, för att presentera verk i form av en utställning eller som del av ett publikt program på Tallbo. Detta förutsätter fortsatta dialoger mellan residensdeltagarna och arrangörerna, digitala ateljébesök och curatorIELLA planeringsmöten. I samband med deltagande i utställning/program upprättas separat avtal.

Arvode

De antagna residensdeltagarna erhåller ett varsitt arvode om 12 500 SEK (exkl. moms, F-skatt, faktura) för en veckas arbete på plats och en produktionsbudget på motsvarande 12 500 SEK

(exkl. moms). Arrangörerna står för omkostnader som boende, arbetslokal, pedagogik, projekt- och processledning, samt resor inom Sverige till och från vistelsen.

Residensdeltagaren står för:

- ~ Försäkring
- ~ Frakt och förvaring av eventuella verk
- ~ Mat under vistelsen.

Så ansöker du

I ansökan, som du lämnar in via e-handlingar senast den 22 februari 2026, vill vi att du inkluderar:

- ~ En kort motivering till varför du är intresserad av att delta i residenset och hur du skulle vilja förhålla dig som konstnär, slöjdare eller författare till den särskilda platsen (max 1500 tecken)
- ~ En beskrivning av din verksamhet (max 1500 tecken).
- ~ CV.
- ~ Portfolio (max 5 MB i storlek), eventuella länkar till webbsidor, video/ljud.
- ~ Ange också vilken/vilka av perioderna (1, 2 eller 3) som du skulle föredra för din vistelse och om du vill vara närvarande på plats under en eller två veckor.

Ansök här: [E-handlingar och redovisningar \(ehandlingar.se\)](https://ehandlingar.se)

Urval och besked

Urvalsgruppen består av sakkunniga inom såväl samtidskonst, slöjd som litteratur och representerar de olika aktörer som ingår i samarbetet kring residensen på Tallbo.

Besked lämnas i slutet av mars 2026.

Vid frågor gällande utlysningen:

Erik Anderman, verksamhetsutvecklare konst, Kultur Gävleborg,
erik.anderman@regiongavleborg.se.

Matilda Wiklander Palmertz, verksamhetsutvecklare slöjd, Kultur Gävleborg,
matilda.wiklander.palmertz@regiongavleborg.se

Karin Forsgren Anderung, verksamhetsutvecklare litteratur, Kultur Gävleborg,
karin.forsgren.anderung@regiongavleborg.se

Sandvikens Kommun

